

Beslut efter uppföljning för grundskola

efter tillsyn i Skytteholmsskolan
belägen i Solna kommun

Uppföljning av tillsyn i Skytteholmsskolan

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionens beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd 26 kap. 11 § skollagen Solna kommun, som är huvudman för Skytteholmsskolan, en anmärkning avseende skolans arbete för att skapa en lärmiljö som präglas av studiero.

Skolinspektionen tilldelar med stöd 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Solna kommun, som är huvudman för Skytteholmsskolan, en anmärkning avseende skolans arbete med extra anpassningar.

Senast den 29 oktober 2021 ska Solna kommun inkomma med en skriftlig redovisning om pågående och planerat arbete gällande de områden där Skolinspektionen funnit brister.

Avhjälpta brister

Skolinspektionen avslutar tillsynen avseende skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Skolinspektionen avslutar tillsynen avseende skolans arbete med studie- och yrkesvägledning.

Ärendet

I beslut den 15 juni 2018, den 1 april 2019 samt den 20 februari 2020 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i skolans arbete för att skapa studiero samt skolans arbete med extra anpassningar, studie- och yrkesvägledning samt det målinriktade arbetet mot kränkande behandling. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som konstaterades i beslutet den 20 februari 2020. Uppföljningen bygger på digitala intervjuer som Skolinspektionen har genomfört med lärare, studie- och yrkesvägledare samt rektorn den 8-9 december 2020 samt på skriftlig redovisning av vidtagna åtgärder samt kompletteringar som huvudmannen in med den 3 november och den 21 december 2020, samt den 11 februari 2021.

Motivering till beslut

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som finns i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen). Rektorn ska besluta om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov (2 kap. 10 § skollagen). Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot de nationella målen. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Detta kräver att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället (Lgr 11, Varje skolas utveckling, förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet [SKOLFS 2010:37] med bilaga). En skolenhets rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas (2 kap 9 § skollagen). Alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd samt samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande (Lgr 11, 2.2 Kunskaper). Läraren ska vid övergångar särskilt uppmärksamma elever som är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. (Lgr 11, 2.5 Övergång och samverkan.) Rektorn ansvarar även för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas och att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Rektorn har även, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans och de extra anpassningar samt den hjälp de behöver samt att resursfördelningen och stödåtgärderna anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör (Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar).

Anmärkning

Studiero

Skolinspektionen bedömer att studiemiljön fortfarande inte präglas av studiero i alla klasser. Av utredningen framgår visserligen att skolan har vidtagit flera åtgärder för att förbättra studieron som bland annat innefattar arbete med lektionsstruktur, värdegrundsarbete, arbete med lokaler och lärmiljö samt riktade insatser mot elever och elevgrupper. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår dock att det alltså finns klasser i årskurs 6 och 7 där alla elever inte har en studiemiljö som präglas av studiero. Utredningen visar bland annat att det fortfarande finns elever som inte kommer igång med skolarbetet på grund av bristande studiero samt att elever i årskurs 6 tidvis har svårt att följa rutiner. Lärare uppger i intervju att skolan behöver arbeta ytterligare med samverkan och anpassning av undervisningen. Mot bakgrund av att flera årskurser har studiero samt att skolan har påbörjat och genomfört flera utvecklingsåtgärder bedömer dock Skolinspektionen att bristen avseende skolans arbete för att tillförsäkra alla elever studiero är mindre allvarlig.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero (5 kap. 3 § skollagen).

I skriftlig redovisning av vidtagna åtgärder den 3 november 2020 uppger huvudmannen bland annat att skolans förstelärare skapat ett gemensamt upplägg för att lektioner ska ha tydlighet i mål, syfte och struktur samt för ett upplägg för lektionernas start, genomförande och avslut. Skolan har vidare anpassat lokaler och anskaffat möbler och hjälpmedel för att anpassa lärmiljön. Skolans trygghetsteam har kartlagt behoven och de arbetar strukturerat med riktade insatser på individ- och gruppnivå i de klasser som behöver få ökad studiero. Enligt huvudmannen har de klasser som särskilt lyftes fram i Skolinspektionens föregående beslut ökat studiero. Huvudmannen uppger att bristen avseende studiero bedöms vara avhjälpd i juni 2021.

Av intervjuer med lärarna och rektorn framgår att skolan har vidtagit flera åtgärder för att förbättra studieron men att det alltså fortfarande finns klasser där elever inte tillförsäkrats en studiemiljö som präglas av studiero. I intervjuer med lärare framgår att elever i flera årskurser har god eller acceptabel studiero men att det finns klasser i årskurs 6 och 7 som inte har studiero. Lärare uppger att de arbetat mycket med biträdande rektorn och en fotbollstränare för att skapa ett bra klimat i klassrummet för fotbollsklasser i årskurs 7. De uppger att en av klasserna blivit lugnare. Vissa elever kommer dock inte igång med arbetet och olika lärare uppger att man kan behöva arbeta mer med samverkan och anpassning av undervisningen. Lärare uppger att årskurs 6 haft svårt att hålla på rutiner och att det blivit rörigt då de haft många vikarier när ordinarie lärare varit frånvarande. Eleverna har varit högljudda och det kan ta tid att få lugn så att undervisningen kan börja. I en intervju bekräftar rektorn lärarnas bild och tillägger att skolan samarbetar med elevernas vårdnadshavare. Rektorn uppger att skolan anställt

nya lärare och stöttat upp med resursassistenter. Rektorn uppger att skolan börjar få bättre strukturer för att skapa studiero men att det finns saker kvar att göra. Lärarna och rektorn uppger i intervjuer att extra personal har satts in och att skolans trygghetsteam bestående av kuratorer och socialpedagoger arbetar med eleverna. Kurator och socialpedagog håller bland annat världrundslektioner med elever. De störningar som inträffar analyseras och utifrån detta sätts olika åtgärder in såsom att elevens vårdnadshavare kontaktas eller att extra anpassningar sätts in. Studieron följs upp genom att skolledningen gör lektionsobservationer och genom att resultat från elevenkäter diskuteras i arbetslag.

Extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att skolan inte har säkerställt att alla elever som har behov av extra anpassningar uppmärksammas och får det stöd som de behöver. Av utredningen framgår visserligen att skolan har vidtagit flera åtgärder som bland annat innefattar arbete med lektionsstruktur, lokaler och lärmiljö samt stöd- och utbildningsinsatser för pedagoger. Skolan har nu även ordnat så att specialpedagogiskt stöd samt hjälpmedel finns tillgängligt för alla årskurser. Av intervju med lärare framgår dock att det bland annat finns utmaningar med att ge extra anpassningar till vissa elever i årskurs 7, bland annat efter bristfälliga överlämningar från andra skolor. Lärare uppger att de har haft utmaningar med att lära känna dessa elever och sätta in extra anpassningar. Rektorn och personalen har därför inte säkerställt att alla elever i behov av extra anpassningar har uppmärksammas och fått stöd. Det innebär vidare att rektorn inte säkerställt att alla elever i behov har fått extra anpassningar som utformats efter lärarnas värdering av elevens utveckling. Rektorn uppger i intervju att arbetet för att se till att alla elever som har behov av extra anpassningar ska få det är på god väg men att det inte är genomfört fullt ut och att dokumentationen behöver utvecklas ytterligare. Lärare från högstadiet uppger att skolan har haft utmaningar med att lära känna och skapa extra anpassningar för några nya elever på skolans fotbollsprofil i årskurs 7. Eleverna har fått bristfälliga överlämningar och enligt en lärare har alla elever som haft behov inte getts extra anpassningar på högstadiet. Mot bakgrund av att arbetet med att ge elever extra anpassningar fungerar i flera årskurser samt att skolan har påbörjat och genomfört flera utvecklingsåtgärder bedömer dock Skolinspektionen att bristen är mindre allvarlig.

Av skollagen framgår att en elev skyndsamt ska ges stöd i form av extra anpassningar inom den ordinarie undervisningen om det om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller (3 kap. 5 § skollagen).

I skriftlig redovisning den 3 november 2020 uppger huvudmannen bland annat att skolans förstelärare arbetat fram ett gemensamt upplägg för att lektioner ska ha tydlighet i mål, syfte och struktur samt ett upplägg för lektionernas start, genomförande och avslut. Skolan arbetar även med ett stödmaterial från Specialpedagogiska skolmyndigheten för att systematiskt utveckla lärmiljön för eleverna. Skolan har vidare anpassat lokaler och anskaffat möbler och hjälpmedel för att anpassa lärmiljön. Pedagogerna får även handledning och utbildning av specialpedagog från Barn- och utbildningsförvaltningen.

Av utredningen framgår att skolan har vidtagit flera åtgärder för att se till att alla elever får de extra anpassningarna som de behöver, men att arbetet enligt rektorn inte är färdigt. Lärare från högstadiet uppger att skolan har haft utmaningar med att lära känna och skapa extra anpassningar för några nya elever på skolans fotbollsprofil i årskurs 7. Eleverna har fått bristfälliga överlämningar och enligt en lärare har alla elever som haft behov inte getts extra anpassningar på högstadiet. Skolan har dock satt in extra personal för att arbeta med årskurs 7. Lärarna uppger att det nu finns specialpedagoger som kan stödja lärare i arbetet med extra anpassningar på alla skolans stadier. Några lärare uppger att de fått mer tid att ge extra anpassningar under lektioner på grund av dubbelbemanning i högstadiet och på grund av att vissa elever går iväg för att få särskilt stöd i skolans studio på mellanstadiet vilket ger läraren mer tid att arbeta med övriga elever. Lärarna och rektorn uppger vid intervjuer att lärarna har tagit del av och diskuterat ett material från Specialpedagogiska skolmyndigheten om extra anpassningar. Lärarna uppger vidare att de delvis börjat tillämpa det nya lektionsupplägget när det gäller uppställning, uppstart av lektion och inlämning av mobiler. Rektorn och lärarna uppger att specialpedagogisk kompetens har tagit fram en gemensam lektionsstruktur, men enligt lärarna har den inte börjat tillämpas. I intervju uppger rektorn även att skolan är på god väg med att se till att alla elever får de extra anpassningar de behöver men att de inte kommit hela vägen och att de bland annat arbetar på att förbättra dokumentationen. Rektorn tror att arbetet är klart i början av vårterminen 2021. Rektorn lyfter bland annat att skolans lärstudios samt en lektionsstruktur som skapats under läsåret men att strukturarbete tar tid. I en skriftlig komplettering i februari 2021 uppger rektorn att alla hjälpmedel som lärarna har begärt till eleverna har delats ut till eleverna.

Motivering till anmärkning som ingripande

Enligt skollagen får Skolinspektionen tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning istället för att meddela ett föreläggande vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen).

Solna kommuns verksamhet vid Skytteholms skola uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten avseende extra anpassningar samt att skapa en lärmiljö som präglas av studiero. Solna kommun har planerat, påbörjat och genomfört flera åtgärder för att komma tillrätta med bristen och Skolinspektionen

bedömer därför att bristen är mindre allvarlig. Skolinspektionen tilldelar därför Solna kommun en anmärkning.

Avhjälpta brister i verksamheten

Målinriktat arbete mot kränkande behandling

I beslut den 15 juni 2018, den 1 april 2019 samt den 20 februari 2020 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i skolans målinriktade arbete mot kränkande behandling. I beslut den 20 februari 2020 bedömde Skolinspektionen att samtliga signaler om att elever anser sig ha blivit utsatta för kränkande behandling som skolpersonal får kännedom om inte anmäls till rektorn. Skolinspektionen bedömer att Solna kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen. Denna bedömning görs framför allt utifrån att lärare och rektorn uppgett att alla signaler om kränkande behandling nu anmäls och kommer till rektorns kännedom.

Enligt skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. (6 kap. 10 § skollagen).

I intervjuer med lärare och rektorn uppges att alla signaler om kränkande behandling anmäls och kommer till rektorns kännedom.

Arbetet med studie – och yrkesvägledning

I beslut den 15 juni 2018, den 1 april 2019 samt den 20 februari 2020 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i skolans arbete med studie- och yrkesvägledning. I beslut den 20 februari 2020 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Skytteholmsskolans arbete med att tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning. Skolinspektionens utredning visade att skolan hade en studie- och yrkesvägledare, men att denne inte hade tid att stötta lärare på låg- och mellanstadiet i arbetet med att ta fram studie- och yrkesorienterande insatser. Tillsynen visade också att det saknades en planering och organisering av arbetet på skolnivå och en uppföljning av rektorn som säkerställer att vägledningsinsatser omfattar elever i alla årskurser. Skolinspektionen bedömer att Solna kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen. Denna bedömning görs framför allt utifrån att lärare och rektorn uppgett att skolan nu har planering och insatser för att elever i alla årskurser ska få av studie- och yrkesvägledning.

Enligt skollagen ska elever i grundskolan utom förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses (skollagen 2 kap. 29 §).

I intervjuer med lärare, studie- och yrkesvägledare och rektorn uppges att ett planeringsdokument används och att alla årskurser omfattas av studie- och yrkesvägledande insatser.

På Skolinspektionens vägnar

X Andreas Gydingsgård

Beslutsfattare

Signerat av: Andreas Gydingsgård

Föredragande: Johan Duvdahl

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Anna Lundqvist, Erik Almqvist och Sofia Granberg deltagit.